

**BOYKOTA
DEVAM
GAZZE'YE
SELAM!**

biz

**HOŞGELDİN
ON BİR AYIN
SULTANI
RAMAZAN-I ŞERİF**

olsak yeter...

bizdergibiz@gmail.com

MART 2024 SAYI:9

www.bizdergi.net

*Çanakkale
Geçilmez!*

- YEŞİLAY HAFTASI
- 8 MART KADINLAR GÜNÜ
- DÜNYA TİYATRO GÜNÜ

- ÇANAKKALE TÜRKÜSÜ
- OSMANLI'DA RAMAZAN
- İRK AYRIMI İLE MÜCADELE GÜNÜ

biz

İMTİYAZ SAHİBİ
Adem İbrahim Kartal

GENEL YAYIN YÖNETMENİ
Tuğba Han
Sudem Metin

EDİTÖR
Serenay Korkmaz
Ayşenur Elibol

KÜTÜPHANE
Bengisu Gür

FİKİR DANIŞMANI
Ayşe Aralı Kolbüken

TASARIM
Aik Creative

SOSYAL MEDYA
@bizdergi

İLETİŞİM
www.bizdergi.net
bizdergibiz@gmail.com

Edi tör den

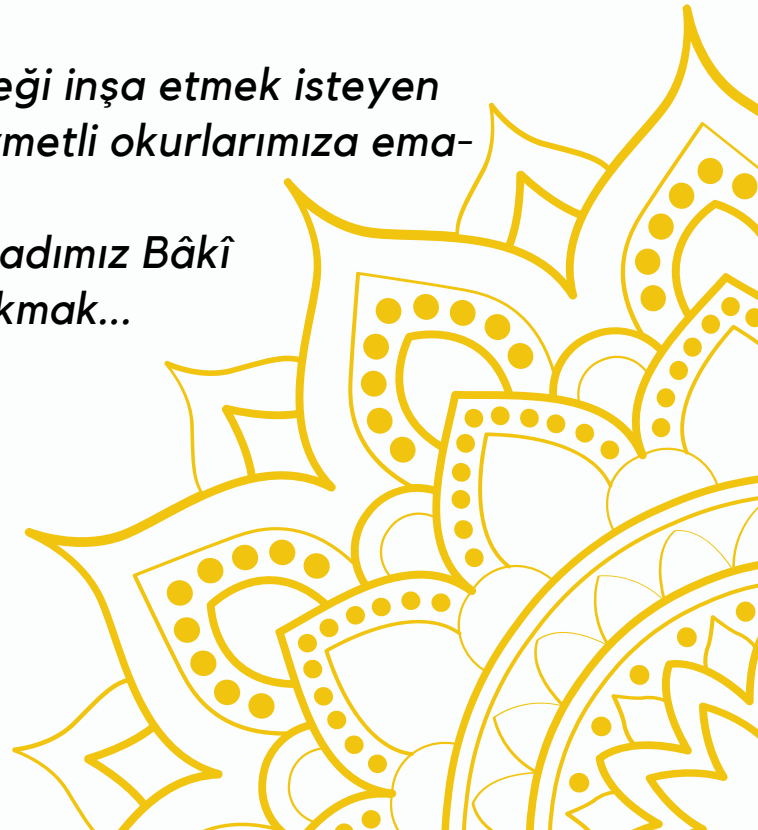
"Ey kalbim, ey suları usul usul yükselen gizli deniz! İçimiz damar damar parçalansa da dışımız lâl gibi sessiz." demiş İsmet Özel. Ben üstadın bu sözünü ne zaman okusam kelimelerin arasında kaybolurum. İçimin bir kor misali yanışını hissederim inceden. Nice sözü dile getirmek isterken boğazımın düğümlenişi acıtır kalbimi. İşte biz buna dert deriz. Her derdin dermanı farklıdır. Ben derdimi kalemle şifaya kavuşturmayı seçtim. Yaralarımaya yazdığım yazıları bastım. Anladım ki ben derdim kadarım...

Dünyanın dört bir yanında tonla soykırım, sömürge yapıldı. İnsanlık kelimesi kanlı ayaklar altına pas pas edildi. Gazze'de, Doğu Türkistan'da, Bosna'da, Afrika'da... Müslüman'ın haysiyeti, onuru için direnen kardeşlerimin derdiyle hemdert olmak için çıktığım bu yolda en büyük silahımın kalemim olduğunu anlamış bir aciz kulum. Yaşımdan büyük duygular kalbimin her odacığında filizlenirken ben onları düşüncelerimle, çilemle, davamla suluyorum. Bundan mütevellit gayem günü kurtarmak değil, geleceği kurmaktır. Yazarak, çizerek, okuyarak ve soylu bir öfke ile.

Dergimizin bu sayısında da geleceği inşa etmek isteyen hemdert insanların emeklerini siz kıymetli okurlarımıza emanet ediyoruz.

Evvela bizler gelip geçiciyiz, maksadımız Bâkî kalan bu kubbede hoş bir sadâ bırakmak...

Ayşenur Elibol

BİZ DERGİ MART 2024

İÇİMİZDEKİLER

9 Yeşilay Haftası
Seda Meriç

14 8 Mart
Kadınlar Günü
Esin Görgülü

19 Uyan İnsanoğlu
Ayşe Nur Eski

20 Mehmet Akif
Ersoy Kimdir?
Serenay Korkmaz

25 Kütüphane
Esmâ Nur Yaşar

28 Çanakkale Türküsünün
Hikayesi Nedir?
Serenay Korkmaz

31 En İyi Yapay Zeka
Uygulamaları
Esin Görgülü

BİZ DERGİ MART 2024

Dünya Tiyatro Günü

Serenay Korkmaz

37

Girişimcilik

Yavuz Selim Demirbaş

42

On Bir Ayın

Sultanı

Sudem Metin

45

Çanakkale

Geçilmez!

Serenay Korkmaz

48

Osmanlı'da

Ramazan

Dilanur Kocaoğlu Altuntaş

54

İrk Ayrımı İle Mücadele

Ayşenur Elibol

57

Baharın Bayramı

Ayşe Nur Eski

58

Tortum Şelalesi

Tortum Şelalesi, Tortum Gölü'nün Tev Vadisi'ndeki heyelan kütesini aşarak dökülmesiyle oluşmuştur. 21 metre genişlik ve 48 metre yüksekliğe sahiptir. Şelalenin önünde yer alan izleme balkonu, ziyaretçilerin büyük ilgisini çekmektedir. İzleme merdivenlerinin nefes darlığı ve kalp rahatsızlıklarını önlediğine inanılmaktadır.

Üz tortum ü? şelalesi

Şelalenin ve çevresinin deniz seviyesinden yüksekliği yaklaşık 1000 metredir. 1700'lü yıllarda Kemerlidağ'dan ayrılan büyük heyelan kütlelerinin Tortum Çay'ının aktığı Tev Vadisini kapatmasıyla oluşmuştur. Tortum Şelalesinin sularının düştüğü yerde dev bir kazan oluşturmuştur. Günümüzde su sporlarının yapılabileceği doğal bir ortam oluşmuştur.

Yılın her dönemi farklı bir güzelliğe bürünen Tortum Şelalesi, doğa tutkunlarına kendini hayran bırakan eşsiz bir güzellik sunar. Şelale, özellikle Mayıs ve Haziran aylarında bütün görkemiyle kendini gösterirken Hazirandan sonra su miktarında azalma olmaktadır. Düşen su seviyesi de Tortum Şelalesi'ne farklı bir güzellik katmaktadır.

Tortum Şelalesi

sudem
metin

8 UZUN YOLUN UZUN DERDİ

Hava hep kapalıydı, hava hep akşamdı
Mavi küçük bir araba içinde kemirgen bir kız vardı
Yol boyunca parmaklarını ısırды, ısırды, ısırды
Artık alışmış ve durağandım
Yol bir taraftan uzayıp bir taraftan kısaldıkça kendimi
soğuğa bıraktım
Ne orada nede buradayım
Ben yola ait bir taş, artık ben bir levhaydım
Geride kalanı düşünmek şöyle dursun
Unutmuştum dünyayı , dilerse zaman dursun
Artık ne kavuşmaydı yol ne Özlem
Dipsiz bir kuyuydu düşsem de ölsem
Saatler yalan söylüyor ah bir anlatabilsem
Hayatlar karışıyordu birbirine
Benimki hangisi bilebilsem...
Heyecanım yoktu cenaze çoktan defin olundu
Ne sela kaldı ne helva muhasebe kuruldu
Ağlar mıydım Güler miydim görsem
İçim sonsuz bir çöldü, çoraktı, soğuktu
Üzgün de değildim bayram bitiyordu
Bir panayır başı çocuk kahkahası
Umuda doğru elimden yoldaşım tuttu

Anladım ki kara zeminde utana sıkıla gitmek hepimizin
boynuna borçtu
Kimi bir asır yürüdü yolda kimi üç ay
Kimi düştü toprağa kimi tuttu bir dal
Ey uçan kuş gençliğim sen hep havada kal
Ben iki teker üstü okyanusta bir sal
Yağ güzel yağmur bu günahı sırtımdan al
Bir yanım inliyor ona bakıp kal, kal, kal

Merve Sertkayalı

1-7 MART

9

YEŞİLAY HAFTASI

Dünyada ve ülkemizde hızla tütün, alkol ve uyuşturucu madde alım oranları artmakla birlikte maddeye başlama yaşları gittikçe düşmektedir.

Yeşilay Haftası önemli halk sağlık sorunlarından olan ve bağımlılık yaptığı bilinen sigara, alkol ve uyuşturucu maddelerle mücadeleyi içermekte olup, 1-7 Mart Yeşilay Haftası toplumda sağlıklı yaşam bilincini geliştirmek, tütün kullanımı ve zararları konusunda farkındalık oluşturmak amacıyla kutlanmaktadır.

Bağımlılık sürecinde kişinin bedensel, ruhsal ve sosyal hayatını olumsuz etkilemektedir. Toplumun felaketi olarak sayılmakta olan bağımlılıkların engellenmesi halk sağlığı yaklaşımıyla mümkün olmaktadır. Bağımlılık yapıcı madde kullanımının yaygınlaşmasını önleme ve kullanımını en alt düzeylere indirme amacı ile ilgili bütün kurum ve kuruluşların programlı, ciddi ve organize çalışmalar yürütmesi gerekmektedir. Sorunun çözümü noktasında ise en etkili etken, koruyucu sağlık hizmetleri ile alınacak tedbirlerdir.

Yeşilay Varsa
Hayat Var!

Günümüzde hızlı sosyal ve ekonomik değişmelere paralel olarak, sağlık sorunlarının boyutları da önemli ölçüde değişmektedir.

Bağımlılık yapıcı madde/maddeleri kullanmaya başlamada, ergenlik dönemi özellikle riskli bir dönem olarak bilinmektedir. Bu dönemin getirdiği sıkıntılı, stresli ve fırtınalı kimlik kazanma süreci ile birlikte gençlerimiz birçok zararlı alışkanlıklara açık olabilmektedir.

Bağımlılık yapan maddelerin insan vücudunda başlıca; akciğer kanseri, karaciğer kanseri, ağız, yutak ve yemek borusu kanseri, bilinç kaybı gibi etkileri kanıtlanmış ve belgelenmiştir.

Sigara, alkol/alkollü içecekler ve her türlü bağımlılık

yapan uyuşturucu maddelerin insan sağlığına,

ekonomiye, aile huzuruna, milli ahlak ve

savunma gücüne vermiş olduğu

zararlar rakamlar ile ifade

edilemez boyuta gel-

miş bulunmak-

tadır.

Sigara ile alkol; sağlığa zararları yanında

kullananların cebine ve ülke

ekonomisine de büyük zararlar

getirmektedir. Bağımlıklarda ve alışkan-

lıklarda ilk adım ve ilk tadım son derece önemli-

dir. Kötü alışkanlıkların tecrübesi bulunmamaktadır.

Anne, babaların ve ailenin bu konuda önemli sorumlulukları

vardır. Çocuklarında meydana gelen ani karakter, davranış

değişiklikleri ve her zamankinden fazla para harcama eğiliminde

olup olmadıkları konusunda iyi bir gözlemci olunması, ilgilerini

çocuklarının üzerinden esirgememeleri gerekmektedir.

Gerektiğinde mutlaka uzmana danışılması gerekmektedir.

Geleceğimizin teminatı olan gençlerimizin tüm kötü

alışkanlıklarından ve cehaletten esirgemek, hepimiz için

toplumsak görevidir ve herkes bu konuda üzerine düşen görevi

yerine getirmelidir.

Medir?

Yeşilay, Birinci Dünya Savaşı sırası ve sonrasında işgal güçlerinin toplumumuzda alkol ve uyuşturucu maddeleri yaygınlaştırmasını ve işgale karşı mücadele ruhunun yıkılmasını önlemek amacıyla dönemin Şeyhülislam'ı İbrahim Haydarizade'nin himayesinde, Dr. Mazhar Osman ve arkadaşları tarafından 1920'de İstanbul'da "Hilal-i Ahdar" adıyla kurulmuştur. Hilal-i Ahdar Cemiyetinin olağan 24 Ekim 1924 Kongresi cuma günü öğleden sonra saat ikide Türk Ocağı'nda yoğun bir katılımı gerçekleştirilmiştir.

İçki yasağının kaldırılmasına karşı gerekli kamuoyunu oluşturmak için 1924 Kongresi'nde yapılan önemli konuşmaları "Yeşil Kitap" adıyla yayınlamıştır.

1920'li yılların sonuna doğru Cemiyet, içki aleyhtarı görüşlerini ve kurmak istediği bilinci yaygınlaştırmak için teşkilat ile kamuoyunu bir araya getirecek etkinliklere yönelmiştir. Bu amaçla başlattığı faaliyetler, "müsamereler, konferanslar ve çay partileri" idi. Hilal-i Ahdar Cemiyeti Yönetim Kurulu, bu üç etkinliğe bir de "Yeşil Gün" bayramını dâhil etmiştir. Hilal-i Ahdar Yönetim Kurulu'nun nisan ayı Yönetim Kurulu toplantısında aldığı bir kararla, her yıl mayıs ayının ilk cumasını Yeşil Gün olarak kutlamayı kararlaştırmıştır.

İlk etkinlik, 5 Mayıs 1927 tarihinden itibaren uygulamaya başlanmıştır. Basında en çok ses getiren faaliyet olan Yeşil Gün ile amaçlanan, “içkisiz bir eğlencenin ne kadar canlı, samimi ve neşeli geçebileceğini halka anlatmak” amacına dayanmaktadır.

1928 yılı kongresinin en önemli icraatı, Hilal-i Ahdar olan Cemiyet'in isminin Yeşil Hilal olarak değiştirilmiştir. Hilal-i Ahdar Genel Başkanı Mazhar Osman Bey ile Genel Sekreteri Fahreddin Kerim Beyin verdikleri önergeyle, Genel Kurul üyelerine cemiyetin adının Yeşil Hilal olarak değiştirilmesini önermişlerdir.

Bir kısım üyeler Yeşilay ismi konulmasını isterken, bazı üyeler de Genel Başkan ve Genel Sekreter'in teklif ettiği gibi Yeşil Hilal isminde ısrar etmişlerdir.

Oylama neticesinde Yeşil Hilal, Yeşilay'dan daha fazla oy almıştır. Çoğunluğun fikri gereği, 1929 yılından itibaren cemiyetin adı Yeşil Hilal olmuştur. 233 Genel Kurul üyelerinin farklı bir karar alacağı 1936 yılına kadar, Yeşil Hilal cemiyetin yeni ismi olacaktır.

“Hilal-i Ahdar” ismi daha sonra “Yeşil Hilal” ve “Yeşilay” olarak değiştirilmiş,

1934 yılında Mustafa Kemal Atatürk'ün Cumhurbaşkanlığı, İsmet İnönü'nün Başbakanlığında, Bakanlar Kurulu kararı ile Yeşilay'a “Kamu Yararına Çalışan Dernek” statüsü verilmiştir.

13 Ekim 1934 tarihli Gazi Mustafa Kemal tarafından imzalanan hükûmet kararnamesiyle Yeşil Hilal Cemiyeti kamu yararına hizmet eden kurum olarak kabul edilmiştir. Cumhurbaşkanı, henüz Soyadı Kanunu çıkmadığı için ilgili kararnameye meşhur “Gazi M. Kemal” imzasını atmıştı. İstanbul Valiliği Yeşilay’ın çalışmalarına her türlü desteği vermek-teydi. Bu kapsamda Cemiyet’e, Cumhuriyet Bayramı’nda rozet dağıtım hakkı tanınmıştır. Bu ise rozet satarak gelir elde etmek demektir. Valilik, 1935 yılında aldığı bir kararla 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı gününü, aynı zamanda Yeşilay Rozet Günü olarak belirlemiştir. Böylece hem çok sayıda insana ulaşılmış, hem de Yeşilay’a maddi katkı sağlanmıştır. Dolayısıyla Cumhuriyet Bayramı kutlamaları sırasında Yeşilay ülküsünün sında yoğun bir kalabalığın toplanması, sembolü olan rozetler, bu sı sebebiyle bu kitlenin Yeşilay’la büyük bayrama katılan vatandaşların “göğüslerine takılmak suretiyle bütünleştirilmesi gözetilmiştir. içki aleyhtarlığı ülküsüne” önemli bir katkı sağlamıştır. Yeşil Hilal yönetimi, 22 Ocak 1936 tarihinde toplanan 17. kongresinde tarihî bir karar olarak, ismindeki “hilal” sözcüğünü Türkçe karşılığı olan “ay” ile değiştirdi. Böylece halen kullanılmakta olan Yeşilay, cemiyetin kalıcı ismi olarak benimsendi.

1-7 Mart Yeşilay Haftası’nda alkollü içkilerin, sigaranın, alkolün, uyuşturucuların topluma, aileye, bireye zararları anlatılır. Bu sayede toplum bu konuda bilinçlendirilmeye çalışılır.

SEDA MERİÇ

8 Mart Kadınlar Günü

Kadınların kadın olduğu için kahkaha atmasını ayıplayan, tacize uğrayan uğradığı zaman açık giyinip giyinmediğine göre yargılayan açık giyindiyse hak etmiş giymeseydi ifadelerini kullanan geri kafalı zihniyetlere sadece acıyorum Kadınların bu hayatta tek suçu kadın olarak dünyaya gelip tüm zorlukların üstesinden gelmeye çabalamaktır. Ben bir kadıyım ve tek başıma her şeyin üstesinden gelip tek başıma her şeyi başarırım. Gece istediğim saatte dışarı çıkıp eğlenebilirim. İstediğim kıyafeti giyebilirim. İstediğim an dans edip şarkı söyleyebilirim. Ben her şeyi yapabilirim ama siz beni yargılayamazsınız.

Saçma bahanelerle kadınlar bir hiç uğruna katlediliyor. Bir kadın öldürülürken sadece onu öldürmüyorsunuz. Çünkü öldürülen kadın bir kadından daha fazlası.

Kadınların kadın olduğu için kahkaha atmasını ayıplayan, tacize uğrayan uğradığı zaman açık giyinip giyinmediğine göre yargılayan açık giyindiyse haketmiş giymeseydi ifadelerini kullanan geri kafalı zihniyetlere sadece acıyorum Kadınların bu hayatta tek suçu kadın olarak dünyaya gelip tüm zorlukların üstesinden gelmeye çabalamaktır. Ben bir kadını ve tek başıma her şeyin üstesinden gelip tek başıma her şeyi başarırım. Gece istediğim saatte dışarı çıkıp eğlenebilirim. İstedğim kıyafeti giyebilirim. İstedğim an dans edip şarkı söyleyebilirim. Ben her şeyi yapabilirim ama siz beni yargılayamazsınız.

Saçma bahanelerle kadınlar bir hiç uğruna katlediliyor. Bir kadın öldürülürken sadece onu öldürmüyorsunuz. Çünkü öldürülen kadın bir kadından daha fazlası.

Bir anneyi, çocuk kalpli bir insanı, geleceğini, hayallerini, annesini, babasını, evladı bir kadına ait olan ne varsa o kadınla olan her şey onunla beraber ölüyor. Bir anlık öfke, sinir bir kadını bu hayattan kopartıyor. Ne zaman kadınlara değer verilecek? Ne zaman kadınlar özgürce dışarı çıkıp istediklerini giyip eğlenebilecek? Akşam dışarı çıkarken arkadaşına konum atmayı bırakacak, biri onu takip ediyor gibi hissedince biriyle konuşuyormuş gibi yapmayı ne zaman bırakacak? Çalışıp kendi ayaklarının üzerinde duran kadınlarla ne zaman gurur duyacaksınız? Bir kadının başarısıyla gurur duyabilecek misiniz? Siz demeseniz de bir kadın tek başına istediğinde her şeyi başarır ve her şeyin üstesinden gelir.

SANRIKA

Yolların, adımlarımızı bir girdap gibi yuttuğu;
karanlığın, en ufak zerresine varıncaya dek
içimizdeki ışıkları söndürdüğü bir akşam üzeriydi.

Ayazı sert bir rüzgar esiyor, o esip
gürledikçe de türlü nefeslere karışıyordu
yalnızlığımız. Hüzün, büyük bir ivedikle bölünüyor,
parçalanıyor, un ufak oluyordu. Ve çoğalıyordu
böylece. Semtin bildik kulvarlarını aşan
Sanrıka; eskiye dair onca şey ayan beyan akın
ettiyse de yol üstünde, tümünü savdı
başından. Şu köşeyi de döndü mü, artık büsbütün
çıkacaktı işte geçmişi onun olmaktan.
Yüreğinde her gün daha da ağırlaşan yüklere ses
etmemiştide, omzuna konan bir küçük
yağmur damlası taşırmıştı bardağı. Bu raddeye öyle
kolay gelinmezdi hayır ancak ansızın
çekip gitmek, bir dizeye üşüşen kelimelere kalmıştı
bu defa.

Haramilerin, korsanların ve büyücülerin kol gezdiği bir hikayede, ceplerine ilmek ilmek düğümlenmişti yalnızlık ve Sanrıka, bu kördüğünden bir türlü kurtaramıyordu iplerini.

Bir ciğer dolusu nefesle koşacaktı,
uzaklaşacaktı buralardan. Ardında kalanlara veda
penceresinden bir el dahi sallamaksızın
gözünün alabildiğine koşacaktı

Yabancı yüzlerin arasına karışacak, ondan olmayan bir
gürültüde şiirler mırıldanacaktı boyuna.
Bitap düşerse kapısını çalacağı bir" virgül"ü bile olmadan
sayfalar boyu yürüyor, nihai bir
"nokta"nın izini sürüyordu. Bir dizi yenilgi madalyası
boynunda, maraton koşuyordu Sanrıka,
yeni mağlubiyetlere kucak aç aça. Alnından soğuk
terler boşanıyor, gözlerinin ferisi söndükçe
sönüyordu. Tuttuğu bir ciğer nefes, her dakika bir parça
daha gidiyordu ondan ama o
öylesine bir başınaydı ki, nefesini onunla paylaşacak
kimsesi de yoktu. Herkes onu öylece
uzaktan izliyor; tökezlediğine alkış tutuyor, ağladığına
katılarak gülüyordu. Derken, henüz
bitiş çizgisini göremeden yere kapaklanıverdi Sanrıka.
Dizlerinin bağı çözülmüş, kendinden
geçmişti.

Seyirciler, önce, yaklaşan bir felaketi önlemek istermişçesine ellerini ağızlarına götürdüler ve çirkin bir kahkahayı bastırdılar böylece.

Ardından etrafına birikteler birer ikişer.

Bu şekilsiz kalabalığın ortasında kalakaldı Sanrıka. Yitip giden onca vaktin, adımın ve nefesin ardında bıraktığıydı o artık

Kalbinin en eskiyen taraflarında hüznünlü bir şarkıya eşlik etmişti yalnızlığıyla. Puslu yüzünde şimdi koca bir ömrü taşıyor, dünyayı yutkunuyordu ve

yumrular olmuyor değildi elbet. Eksildikçe kalabalıklaşan, kalabalıklaştıkça kendi yolunu bulan, buldukça da kaybeden bir döngüde sıkışıp kalmıştı.

Hurdahaş üzerine üzerine süren dişliler arasında, ellerini göğsüne kavuşturmuş, onca yırtıcı sese rağmen içeriği dinliyordu:

" Bak, bu yorgun durak senin kalbin
Gel, gel de soluklan diye tatlı tatlı adını çağırın
Seni yavaşlatmasından deli gibi korktuğun.
Yalnızlık, bir uçurum gibi açılırken önünde
İçinde bir dizi yanılğı, yenilgi ve sanrıya inat
Çekip çeviren seni o ürkünç gölgelerden."

Hümevra Çavdar

UYAN İNSANOĞLU!

Uyan insanoğlu!
Boykot et, bağır, çağır...
Kapama kulaklarını, olma sağır,
Onların yükleri hepimizinden ağır.

Uyan insanoğlu!
Sessiz kalma, göster kendini.
Yeme onların nimetini,
Alma onların silah mermilerini.

Uyan insanoğlu!
Seyir edenlerden ol,
Seyredenlerden değil.
Kulak verenlerden ol,
Duyarsızlardan değil.

Uyan insanoğlu!
Zalimlerde olmaz vefa,
Sen duyur adını bin defa,
O çocuklar ölmesin bir daha.

Uyan insanoğlu!
Adına işgal deniliyor,
Oysaki soykırım burdayım diyor.
O çocuk bomba sesiyle,
Yaşamaya ümit ediyor.

Uyan insanoğlu!
Elimizden bir şey gelmiyor deme,
Aç ellerini dua et Rabbine.
Sanma ki kabul
olmuyor,
Allah her şeyi görüyor.

Ayşe Nur Eski

Mehmet Akif Ersoy

Mehmet Akif Ersoy , 20 Aralık 1879 yılında İstanbul'da doğmuştur. Babası Arnavut kökenli medrese hocası İpekli Tahir Efendi, annesi Buhara'dan göç etmiş bir ailenin kızı olan Emine Şerif Hanım'dır. Tahir Efendi Mehmet Akif' Ragif ismini vermiştir. Babasının ölümüne kadar bu isimle anılan şair, arkadaşları arasında Akif olarak anılmaktaydı. Babasının mesleğinden dolayı Çanakkale Bayramiç ilçesinde yaşamışlardır. Hatta İstanbul'da doğmasına rağmen nüfus kaydı Bayramiç göstermektedir. Belirli bir dönem burada kaldıktan sonra İstanbul'a dönen Mehmet Akif ve ailesi İstanbul Fatih'te yaşamaya başladılar. Nuriye adında bir de kız kardeşi bulunmaktadır.

kimdir?

Mhmet Akif Ersoy eğitim hayatına Fatih'te başlamıştır. İlk olarak Emir Buhari Mahalle mektebi daha sonra fatih Merkez Rüştüyesine ortaöğrenimi için kayıt olmuştur. Aynı zamanda Arapça ve Farsça, Fransızca dersleri alan Akif, oldukça geniş bilgi birikimine küçük yaşlarda başlamıştır. 1885 yılında Mülkiye İdadisine başladı. Babasının ölümü ve Fatih yangınında evlerinin yaması üzerine okulu bırakmak zorunda kalmıştır. O yıllarda açılan ziraat ve Baytar mektebi'ne kayıt olup eğitim almaya bu okulda devam etmiştir. Okulu bittikten sonra Mehmet Akif Ziraat Bakanlığında memur olarak göreve başladı. 1989 yılında İsmet Hanım ile evlenmiştir. Bu evlilikten olan Mehmet Akif Ersoy çocukları, Tahir, Cemile, Feride, Emin ve Suadi'dir.

Mehmet Akif Ersoy

Mehmet Akif Ersoy hakkındaki bilgiler siyasi alanda da oldukça geniştir. 2. Meşrutiyet öncesi meydana gelen İstibdat dönemine şiddetle karşı çıkmış bir yazardır. Buna karşı olarak arkadaşları ile birlikte İttihat ve Terakki Cemiyetine üye olmuştur. Mehmet Akif Ersoy'un edebi kişiliği 2. Meşrutiyet ile başlamıştır. Arkadaşları ile birlikte çıkarmış olduğu Sıratı Müstakim adlı derginin başyazarı olmuştur. Hem siyasi hayatta hem de edebi hayatta farklı başarılarla imza atan yazar İstiklal Marşını yazması ile halk tarafından takdir edilmiştir.

İSTİKLAL MARŞI'NIN KABULÜ

Milli marş için düzenlenen şiir yarışmasında Mehmet Akif haricinde Necip Fazıl Kısakürek'te şiir yarışmasına katılmıştır.

1938'in başlarında bazı çevreler Mehmet Akif Ersoy'un 'İstiklâl Marşı'nı beğenmediklerini ileri sürerek yeni bir milli marş yazılmasını istedi. Ulus Gazetesi de yeni milli marş yazımı için bir yarışma düzenledi. Yarışmayı kazanana da 10 bin TL'lik para ödülü verilecekti. Necip Fazıl Kısakürek'e yarışmaya katılması için teklifte bulunuldu. Kısakürek dedi ki; "Milli marş denilen, ısmarlama ve adi kalıplardan dökümlü işleri sevmem. Dünyada, zoraki tarih ve politika şöhretleri bir yana, milli marş halinde bir şiir harikası tanımıyor beşeriyet..."

Mehmet Akif Ersoy

On bin Lira o kadar tatlı ki, gerekirse Halk Partisi Genel Sekreteri'nin (Recep Peker) Keçiören'deki evinin bahçesini bu para karşılığında çapalamayı kabul edebilirim; fakat bu rejim havası içinde ve birtakım şahıs pohpohlamaları uğrunda şiirimi alçaltmaya razı olamam." Falih Rıfkı Atay, ısrar ederek milli marşı yazması için her şartını kabul edeceklerini söyledi.

Necip Fazıl Kısakürek dedi ki; "Peki, yazayım ama içinde hiçbir hâs isim bulunmayacak ve sadece milletimden aldığım heyecan ve o heyecana vereceğim yön görünecek ve yarışmayı durduracaksınız."

Sonunda 'Büyük Doğu Marşı'nı yazdı.

Ne var ki Mustafa Kemal Atatürk, 'Mehmet Akif Ersoy'un yazdığı marşın değiştirilme taraftarı değildi. Bu düşüncesini Ersoy'a da ilettili.

Mustafa Kemal Atatürk'ün bu konudaki fikri milli marşın değiştirilmesini isteyenlerin geri adım atmasına neden oldu.Necip Fazıl Kısakürek'in şiiri milli marş olamadı ama 'Büyük Doğu' adı daha sonra çıkaracağı derginin adı oldu. Peki, Necip Fazıl Kısakürek'in 'Büyük Doğu' şiiri kabul edilseydi milli marşımızı şu cümlelerle okuyacaktık

BÜYÜK DOĞU

Allah'ın seçtiği kurtulmuş millet!
 Güneşten başını göklere yükselt!
 Avlanır, kim sana atarsa kement,
 Ezel kuşatılmaz, çevrilmez ebet.
 Allah'ın seçtiği kurtulmuş millet!
 Güneşten başını göklere yükselt!
 Yürü altın nesli, o tunç Oğuz'un!
 Adet küçük, zaman çabuk, yol uzun.
 Nur yolu izinden git, kılavuzunun!
 Fethine çık, doğru, güzel, sonsuzun!
 Yürü altın nesli, o tunç Oğuz'un!
 Adet küçük, zaman çabuk, yol uzun.
 Aynası ufkumun, ateşten bayrak!
 Babamın külleri, sen, kara toprak!
 Şahit ol, ey kılıç, kalem ve orak!
 Doğsun büyük doğu benden doğarak!
 Aynası ufkumun, ateşten bayrak!
 Babamın külleri,
 sen, kara toprak!

12 Mart 1921 tarihinde TBMM'de yapılan oylama sonucunda Mehmet Akif'in şiiri, İstiklal Marşı olarak kabul edilmiştir. Mehmet Akif Ersoy, verilen 500 liralık ödülü "Ben bu şiiri para için yazmadım." diyerek Türk ordusuna bağışlamıştır. Mehmet Akif, İstiklal Marşı'nı kitabı Safahat'a niçin koydurmadığı sorulduğunda "O benim değil, milletimindir." cevabını vermiştir.

İstiklal Marşı'nın bestelenmesi için yarışma düzenlenmiş, bu yarışmaya 24 besteci katılmıştır. 1924 yılında Ankara'da toplanan seçici kurul, Ali Rıfat Çağatay'ın bestesini kabul etmiştir.

Bu beste 1930 yılına kadar çalındıysa da 1930'da değiştirilerek Cumhurbaşkanlığı Orkestrası Şefi Osman Zeki ÜNGÖR'ün hazırladığı bugünkü beste yürürlüğe konmuştur.

Millî marşımız, milletimizin hiç değişmeyen bağımsızlık karakterinin yakın çağdaki büyük tezahürü olan ve Mustafa Kemal ATATÜRK önderliğinde gerçekleştirilen Kurtuluş Savaşı içinden çıkmıştır. Millî marşımız, Türk milletinin "medeniyet denilen tek dişi kalmış bir canavar" tarafından yok edilme niyet ve teşebbüslerine karşı verilmiş bir kavganın içinden doğmuştur. Onun için adı "İstiklal Marşı"dır.

Mehmet Akif, son günlerinde, hasta yatağında yatarken kendisine İstiklal Marşı için "Acaba yeniden yazılsa daha iyi olmaz mı?" diye bir soru sorulmuş. Akif'in şu cevabı, bu marşın neyin destanı, neyin mahsulü olduğunu anlatacak bir vecizedir:

"O şiir bir daha yazılamaz, onu ben de yazamam; onu yazmak için o günleri görmek, o günleri yaşamak lazım. Allah, bir daha bu millete bir İstiklal Marşı yazdırmayın."

Serenay Korkmaz

kütüphane

H A N E

Kütüphane Haftası; Türkiye'de 1964 yılından beri Mart ayının son Pazartesi günü ile başlayan hafta kutlanır.

Haftanın amacı, öğrencilerde okuma alışkanlığını ve zevkini geliştirmek, kitap sevgisini artırmak, okuyucuların kitaplardan daha çok faydalanmalarını sağlamak ve halkı kütüphanelerin gelişmesi için bilinçlendirmektir. Hafta süresince kütüphanenin önemi, kütüphaneciliğin sorunları kamuoyuna duyurulur. Okullarda kütüphanenin yararlarından söz edilir. Kütüphanelerde uyulması gereken kurallar öğretilir. Yaşadığımız yüzyıl bilgi edinme , araştırma ve geliştirme çağıdır. Dolayısıyla kitaplar da bilgiyi öğrenmeyi sağlayan ve bilimin gelişmesine katkıda bulunan en temel araştırma kaynaklarıdır. Çağımızın buluşlarını kitap, dergi gazete gibi yayın organlarından izleriz. Okuduğumuz kitaplar, dergiler, gazeteler bilgilerimizi artırır. Bizi dünyadaki gelişmelerden, değişmelerden haberdar eder. Bu yüzden kütüphane haftası bizler için önemlidir.

Esmâ Nur Yaşar

ilek

Arabayla yolda gidiyordum. Birden arabam bozuldu. Hemen indim. Arabamı kontrol ettim ama sorunun ne olduğunu anlayamadım. Bir adam geldi yanıma. Dedi ki:

- Beyefendi bir sorun mu var?
- Evet. Arabam bozuldu.
- Ben anlarım biraz arabadan gelip bakayım isterseniz?
- Zahmet olmazsa çok iyi olur.

Adam, geldi. Arabayı biraz inceledi. "Yakında bir yerde bir köy var. Biz orada yaşıyoruz. Köyde tamircilik yapan biri var. Gelin bu gecelik bizde misafir olun. Yarın da tamirciyi çağırırız. O halleder arabayı. Sonra da yolunuza devam edersiniz," Başta ne kadar kabul etmek istemesem de gecenin bu saatinde başka çarem olmadığı için kabul etmek zorunda kaldım. Abdullah Bey'in arabasına binip köye gittik. Eşi de kendisi de beni evlerinde çok güzel ağırladılar. Gece güzel bir uyku çektim. Sabah da hep beraber kahvaltı ettik. Cıvıl cıvıl iki çocukları vardı. Bana sürekli soru soruyorlardı. "Sen şehirde mi yaşıyorsun?" "Annen, baban, eşin, çocuğun yok mu?" "Nerede yaşıyorsun?" "Nereye gidiyorsun?" "Ne iş yapıyorsun?" Üşenmeden, sıkılmadan hepsine cevap veriyordum. Babaları en sonunda çocukları uyardı. "Misafire bu kadar soru sorulmaz." Çocuklar ondan sonra bir daha bir şey demediler.

Bir ara çocuklarla yalnız kaldım. Biri dayanamayıp sordu:

-Amca sen hiç çilek yedin mi?

-Evet yedim. Neden sordun?

-Bizim köyden biri şehre gitti. Orada çilek yemiş. Tadını anlata anlata bitiremedi. Ben hiç yemedim de tadını çok merak ediyorum.

Bu cevap çok canıma dokunmuştu. O an karar verdim. Bir şekilde bu çocuklara çilek yedirecektim. Bir süre sonra tamirciyi de alıp arabanın oraya gittik. Sağ olsun elindeki malzemelerle arabayı tamir etti. Herkese her şey için teşekkür edip yoluma devam ettim.

Köyü de hiç çilek yemekten çocukları da unutamadım.

Aradan bir yıl geçtikten sonra birkaç kilo çilek alıp yine köye gittim. Sağ olsunlar hiçbiri beni unutmamış. Yine güzelce ağırladılar beni. Ben de orada hiç çilek yemeyen çocuklara çilek dağıttım. Çocukların mutluluğu görülmeye değerdi. Hepsi bir yıldız gibi parlıyorlardı. Bana öyle güzel bakıyorlardı ki o an hiç bitmesin istedim.

Semanur Uslu

ÇANAKKALE TÜRKÜSÜ'NÜN HİKAYESİ NEDİR?

Türk tarihi açısından büyük önem taşıyan günlerin başında gelen 18 Mart Çanakkale Zaferi'nin türküsü bir mektuptan esinlenerek yazılmıştır. Mektubun sahibi ise 'Çanakkale Şanlı Tarihine Bir Bakış' adlı kitabın yazarı Emrullah Nutku'nun kardeşi Seyfullah'tır. Seyfullah 1903 yılında doğmuştur. Savaştan önceki dönemde Çanakkale Sultanisi adı verilen o dönemdeki lisenin 1. sınıf öğrencisidir.

Seyfullah'ın mektubunun üzerinde 19 Eylül 1914 tarihi görülmektedir. Seyfullah bu mektubu Çanakkale'den annesine yazmıştır. Seyfullah'ın annesine yazdığı mektup: "Sevgili Anneciğim, İki yıldır ayrı yaşadığımız bu hayat artık bitiyor. Sana ve aileme kavuşacağım için çok mutluyum. Okulumuz artık hastane olacağı için bizi İstanbul'daki okullara göndereceklermiş. Öğretmenlerimizin büyük kısmıda askere gidiyor,

ÇANAKKALE TÜRKÜSÜ'NÜN HİKAYESİ NEDİR?

Üst dönemlerdeki ağabeylerimiz ise gönüllü olarak askere gideceklermiş. Türkçe öğretmenimiz bugün sınıfa geldi ancak çok durmadı, o da bize veda etti. Giderken bize vakti geldiğinde vatana yapılan hizmetin okulda verilen hizmetten daha kutsal olduğunu söyledi. Kısa zaman önce sokaklardan askerler geçmeye başladı. “Çanakkale içinde Aynalı Çarşı, Anne ben gidiyom düşmana karşı” türküsünü söyleyerek yürüyorlar.

Kimileri at sırtında kimileri develerle yol alıyorlar. Top arabaları ve mekkareler de onlara eşlik ediyor. Savaş çıkacağını söylediler. İngiliz ve Fransız gemilerinin boğazda dolaştığını duyduk. Gemiler buraları vuracakmış, ancak yakında İstanbul’a gideceğimiz için ben bunları göremeyeceğim. Oysa görmek isterdim. Sonunda size kavuşacağımı biliyorum. Babamın ve siz anneciğimin ellerinden öperim, kardeşlerime selam ederim.
Oğlunuz Seyfullah.”

Serenay Korkmaz

Çanakkale Türküsü

Çanakkale içinde aynalı çarşı
 Ana ben gidiyom düşmana karşı, off, gençliğim eyvah!
 Çanakkale içinde bir ağaç selvi
 Kimimiz nişanlı, kimimiz evli, off, gençliğim eyvah!
 Çanakkale içinde bir kırık testi
 Analar babalar ümidi kesti, off, gençliğim eyvah!

Çanakkale üstünü duman bürüdü
 On üçüncü fırka harbe yürüdü, off, gençliğim eyvah!
 Çanakkale elinde toplar kuruldu
 Vay bizim uşaklar orda vuruldu, off, gençliğim eyvah!
 Çanakkale köprüsü dardır geçilmez
 Al kan olmuş suları bir tas içilmez, off, gençliğim eyvah!

Çanakkale'den çıktım yan basa basa
 Ciğerlerim çürüdü kan kusa kusa, off,
 gençliğim eyvah!
 Çanakkale'den çıktım başım selamet
 Anafarta'ya varmadan koptu kıyamet, off,
 gençliğim eyvah!

Çanakkale içinde vurdular beni
 Ölmeden mezara koydular beni,
 off, gençliğim eyvah!
 Çanakkale içinde sıra söğütler
 Altında yatıyor aslan yiğitler,
 off, gençliğim eyvah!

HAYATIMIZI KOLAYLAŖTIRAN EN İYİ YAPAY ZEKA UYGULAMALARI

ChatGPT

Haftalık aktif 100 milyon kullanıcı sayısıyla günümüzün en popüler yapay zeka uygulaması olarak gösterilen ChatGPT, ABD merkezli bir araştırma şirketi olan OpenAI tarafından geliştiriliyor. Doğal dil işlemeden (NLP) yararlanarak tıpkı gerçek bir insan gibi yanıtlar verebilen ve yazılı içerik üretebilen ChatGPT ayrıca kodlama da yapabiliyor. Ücretsiz sürüm GPT-3,5 ve abonelik sistemiyle ücretlendirilen GPT-4 olmak üzere iki farklı versiyonu bulunan ChatGPT aralarında Türkçe de dahil olmak üzere pek çok dilde hizmet veriyor.

Jasper AI

Gelişmiş metin yazma becerisiyle içerik üreticilerine destek veren Jasper AI, 50'den fazla metin şablonu sunuyor. Aralarında Türkçe de dahil olmak üzere 25'ten fazla dilde destek veren Jasper AI yazı yazmanın yanında çizim de yapabiliyor. Üç temel ödeme planına sahip olan Jasper'ın ücretsiz bir sürümü bulunmuyor.

DALL-E 2

Tıpkı ChatGPT gibi OpenAI'nin bir diğer yapay zeka uygulaması olan DALL-E 2, yazılı istemleri resme çeviriyor. Kullanıcılar DALL-E'ye doğal dilde yazılı olarak ihtiyaç duydukları görseli tarif ediyor ve yapay zeka talebi anlayarak eşsiz bir görsele dönüştürüyor. Ücretli bir yapay zeka çözümü olan DALL-E 2, oluşturulan bir görselin farklı versiyonlarını geliştirerek kullanıcıya alternatifler sunabiliyor.

HeyGen

HeyGen, video yaratmak isteyen kişilere onlarca konuşmacı, arka plan ve tema seçeneği sunmaktadır. Grammarly, interaktif bir yazım kılavuzudur. Yapay zekâ teknolojisi sayesinde yazdığınız metindeki hataları düzeltir ve imla kurallarına uygun bir yazı elde etmenize olanak sunar.

Bing Chat

Microsoft tarafından geliştirilen Bing Chat, Bing arama motoruna eklenen bir yapay zeka sohbet robotu olarak tanımlanıyor. Yakın zaman önce Microsoft ve OpenAI arasında yapılan anlaşmayla Bing Chat, OpenAI'nin yapay zeka çözümü olan GPT-4'ü kullanıyor. Pek çok benzerinden farklı olarak tamamen ücretsiz yayınlanan Bing Chat, GPT-4'den destek aldığı için her türlü yaratıcı metni kolayca oluşturabiliyor. Ayrıca Bing'in Image Creator uygulaması üzerinden yazılı istemlerle görseller oluşturmayı da mümkün kılıyor.

BING CHAT

Synthesia

Yapay zekayı kullanarak video oluşturmaya yarayan Synthesia 65'i aşkın dil seçeneği sunuyor. 70 farklı seçenek arasından bir sunucu/avatar belirledikten sonra sunucunun söyleyeceklerini metin olarak yazarak video oluşturmanın mümkün olduğu Synthesia'da arka plan görsellerini değiştirmek ve videoya müzik eklemek gibi seçenekler de bulunuyor. Ücretli bir uygulama olan Synthesia geniş medya kütüphanesini ücretsiz olarak sunuyor

ImageBind

Meta tarafından geliştirilen ve kısa zaman önce açık kaynaklı hale getirilen ImageBind metin, görsel, video ve seslere ek olarak derinlik değerleri, ısı ve hareket gibi verileri birbiriyle ilişkilendirebiliyor. Böylelikle benzerlerinden çok daha kapsamlı bir değerlendirme

süreci sunan ImageBind, sorulan soruya karşılık olarak ses, yazı ve görsellerle bir araya gelmiş bir videoyla cevap verebiliyor. Meta'nın Metaverse projesi için önemli bir unsur olarak değerlendirilen ImageBind henüz erken aşamada bulunuyor.

Murf

Çok yönlü bir ses oluşturma yapay zekası olan Murf son derece gerçekçi seslendirmelerin yapılmasını mümkün kılıyor. Bir ücretli bir de ücretsiz plana sahip olan Murf kolay arayüzü sayesinde seslendirme konusunda profesyonel

bilgi sahibi olmayan kullanıcıların da kolayca ihtiyaçlarını karşılamasını sağlıyor. Metni sese dönüştüren Murf, ses tonu, hız ve vurgu gibi detayların istenildiği gibi ayarlanmasına imkan tanıyor.

Fireflies.ai

Çalışanlar için son derece yetenekli bir toplantı asistanı olma özelliğini taşıyan Fireflies.ai doğal dil işlemeden yararlanarak toplantıları otomatik olarak kaydediyor ve yazılı not haline getiriyor. Ayrıca Zoom gibi web kaynaklı video konferans yazılımlarıyla entegre çalışabilen Fireflies.ai, yüklenen ses dosyalarını da yazılı metne dönüştürebiliyor. Fireflies.ai ayrıca toplantıları ana hatlarına göre özetleme imkanı da sunuyor. Ücretli bir uygulama olan Fireflies.ai'nın Türkçe dil desteği de bulunuyor.

Pictory

Kullanıcıların yazılı metinlerini ilgi çekici videolara dönüştürmesini sağlayan Pictory profesyonel video montaj bilgisi gerektirmemesiyle dikkat çekiyor. İçeriğinde bulunan geniş medya arşivi, ses kitaplığı ve müziklerle videoları zenginleştirebilmeyi sağlayan Pictory şimdilik yalnızca İngilizce olarak hizmet veriyor. Ücretli bir yapay zeka çözümü olan Pictory içerikleri dakikalar içinde video haline getiriyor.

Soundraw

Telifsiz müzik oluşturmak için yapay zekayı kullanan araçtır. Müziğin ruh hali, süresi ve temposu belirlenebilmekte, detaylı düzenlemelerle özgün parçalar oluşturulabilmektedir.

HitPaw AI Photo Enhancer

HitPaw yapay zekayı kullanarak görsellerin kalite ve çözünürlüğünü artırmayı mümkün kılıyor. Kullanıcılara fotoğrafları kolayca profesyonel hale getirme imkanı tanıyan HitPaw görüntüyü büyütme, flu alanları keskinleştirme ve arka plan silme gibi görevleri kolayca yerine getiriyor.

Ücretli bir uygulama olan HitPaw Türkçe arayüz desteği de sunuyor.

Esin Görgülü

Öncü Sahne

Tarihçilerin Kutbu;

Halil

İnalçık

ayşenur elibol

Tarihçilerin Kutbu olarak anılan Prof. Dr. Halil İnalçık 7 Eylül 1916'da İstanbul'da dünyaya gelmiştir. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi mezunu olan İnalçık başarılarından dolayı "TBMM Onur Ödülü, Yüksek Hizmet Madalya ve Diploması, Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı'nın onur madalyası, Macaristan'dan liyakat nişanı..." gibi bir çok ödül almıştır.

Siyasetler

Kendisi tam 7 dil bilmektedir ve 1992'de de Bilkent Üniversitesi tarih bölümünü kurmuş ve orada 23 yıl eğitim vermiştir. "Bana Osmanlı arşivlerini verin, size bir kültür imparatorluğu kurayım." diyen İnalçık Chicago Üniversitesi'nde Osmanlı Tarihi kürsüsünü kurmuş ve oradan 1986'da emekli olmuştur. 73 cilt yayınlanan "The Ottoman Empire and Its Heritage" serisinin editörlüğünü yapmıştır. Ayrıca Columbia, Princeton, Pennsylvania, Harvard üniversitelerinde de ders vermişti. Dünyada sosyal bilimler alanında sayılı 2 bin bilim insanı arasında gösterilen Prof. Dr. Halil İnalçık 25 Temmuz 2016'da vefat etmiştir. Osmanlı-Türk tarihinde siyasi, ekonomik ve kültür alanında birçok çalışma yapmış ve bizlere de kıymetli eserler bırakmış öncü bir şahsiyetimizdir.

DÜNYA TİYATRO GÜNÜ

1961 yılında, UNESCO tarafından kurulan Uluslararası Tiyatrolar Birliği, 27 Mart'ı Dünya Tiyatrolar Günü ilan etmiştir. Bu nedenle, 27 Mart dünya çapında tiyatro severler tarafından kutlanmaktadır.

Dönemin Uluslararası Tiyatrolar Birliği Başkanı Arvi Kivimaa tarafından önce Helsinki, sonra da Viyana'da yapılan konferansta ortaya atılan bu fikir, İskandinav ülkelerinden gelen destekten de güç bularak hayata geçirilmiştir.

Paris'te Uluslar Tiyatrosu'nun da açılış günü olan 27 Mart, kabul edilmesinin ardından, her yıl Uluslararası Tiyatrolar Birliği'nin şu an sayısı 100'ü bulan dünya çapındaki merkezlerinde çeşitli etkinliklerle kutlanmaya devam etmektedir.

Dünya Tiyatro Günü'nde gelenekselleşen bir diğer uygulama da, dünya çapında başarı kazanmış bir tiyatro oyuncusu, yönetmeni veya yazarın yazdığı evrensel bildirgedir. İlk bildirge 1962'de Fransız Jean Cocteau tarafından yazılmıştır. 1993'te Venezuela ITI Merkezi 1962'den 1993'e kadar yayınlanan tüm bildirgeleri biri kendi dillerinde, diğeri İspanyolca olmak üzere iki antoloji halinde bu bildirileri yayımlamıştır.

Dünya Tiyatrolar Günü neden kutlanır, ne amaçlanır?

UNESCO tarafından kurulan ITI'nin (Milletlerarası Tiyatro Enstitüsü) yaptığı açıklamaya göre, Dünya Tiyatro Günü'nün amacı "sahne sanatları bağlamında, dünya çapında bilgi ve uygulama alışverişini arttırmak, gelişim sürecinde sanatsal yaratıcılığın ve üretimin gerekliliği konusunda toplumsal bilinci uyandırmak, insanlar arasındaki barış ve dostluğun sağlanması ve artmasını gerçekleştirmek adına karşılıklı anlayışı geliştirmek, UNESCO'nun hedeflerine ulaşmasına katkıda bulunmak" olarak belirtilmiştir. Her yıl tiyatro ya da tiyatroyla ortak çalışan diğer sanat disiplinlerinden gelen başarılı bir sanatçı, Dünya Tiyatrolar Günü için bir konuşma yapmaya davet edilir. Uluslararası Bildirge olarak görülen bu konuşmanın metni 20'den fazla dile çevrilerek pek çok gazetede yayınlanır.

Aynı zamanda bu bildiri, dünya üzerindeki birçok tiyatro grubunun oyunundan önce okunur. Pek çok televizyon ve radyo kanalı bu bildirgeyi beş kıtanın her köşesindeki dinleyicilere ulaştırmayı ve konuya dair farkındalığın artmasını hedefler.

27 Mart Dünya Tiyatro Günü'nde; kültürel aktarımı, sanatı ve birçok temel yapını taşıyan içinde barındıran tiyatro hakkında toplumların bilinçlendirilmesi amaçlanır

Dünya Tiyatrolar Gününe Özel Sözler ve Mesajlar

Sanattan mahrum bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir.
(Kemal Atatürk)

Tiyatrosu olan bir ülkede kötülükler, çirkinlikler, yanlışlıklar sürüp gitmez. (William Hazlitt)

Tiyatro, sanatın tümü gibi bir okuldur. Eğitir, geliştirir insanı, dünyasının sınırlarını genişletir.
(Sabahattin Kudret Aksal)

Tiyatro öteki sanatların üstünlüğü, sadece eğlence olarak kalmayıp, genel ahlakı temizleyip araştırılmıştır. (Recaizade Ekrem)

Tiyatro aşka benzer. İnsanı hazin hazin ağlatır. Ama verdiği acının gücünde bir başka tat bulunur. Tiyatro evrene benzer. İnsanı doya doya güldürür. Ama yansıttığı tuhaflıklar, gülerken ağlamak için istekler doğurur. (Namık Kemal)

Tiyatro bir şehrin ocak başıdır. Orada en güzel masallar söylenir, en gerçek sözler duyulur.
(Muhsin Ertuğrul)

Tiyatroda Kullanılan Terimler

- Adaptasyon:** Yabancı dilde yazılmış bir eseri, yerli adlar ve eklemeler ile yeniden düzenlemek veya çevirmek
- Aktör:** Erkek tiyatro sanatçısı.
- Aktris:** Kadın tiyatro sanatçısı.
- Bale:** Dans ve ritmik hareketlerle anlatılan müzikli ve sözsüz olan gösteri türü.
- Dekor:** Tiyatro eserine göre sahneyi düzenlemek için gerekli olan nesnelere genel adı.
- Diyalog:** Oyun, roman, tiyatro gibi türlerde iki veya daha fazla kişinin konuşması.
- Doğaçlama:** Oyuncuların konuya bağlı olup, metne bağlı kalmaması, içinden geldiği gibi konuşması, emprovizasyon.
- Dram:** Hayatın hem acılı hem de gülünç yanlarının bir arada verildiği oyun.
- Dramatize etmek:** Bir edebî eseri radyo, televizyon veya bir sahne oyunu biçimine getirmek.
- Dublaj:** Yabancı dilde yazılmış bir eserin yerli dile çevrilmesi ve uyarlanması.
- Dublör:** Tiyatro ve sinemada yedek rol oyuncusu.
- Dublör:** Tiyatro ve sinemada yedek rol oyuncusu.
- Entrik unsur:** Yazılan eserin, okuyucuda merak uyandıracak şekilde olması.
- Epizot:** Yunan trajedisinin öğelerini oluşturan diyaloglardan herhangi biri.
- Fars:** Basit hareketli komedi örgüsü.
- Fasıl:** Bölüm veya perde.
- Feeri:** Doğaüstü olayların ve kişilerin dekorlar arasında gösterilmesi.
- Figüran:** Oyunun bir sahnesini doldurmak için kullanılan, sadece görüntü amaçlı, konuşmayan veya birkaç kelime konuşan kişi veyahut kişiler.
- Fuaye:** Tiyatro aralarında oyuncuların ve seyircinin dinlenmesi için hazırlanmış yer.
- Jest:** Oyuncuların el, kol, ayak ve beden hareketleri.
- Kabare:** Güncel konuların eleştirel biçimde sahnelenmesi.
- Kanto:** Tiyatro oyunlarından önce kadın sanatçıların şarkı söyleyip dans ettiği yer.
- Komedya:** Toplumun ve insanların gülünç yanlarını ortaya konmak için yazılan eserler.
- Kondüvit:** Rol sırası gelen kişilere sahneye çıkmalarını anımsatan kişi.
- Koro:** Kadın ve erkeklerden oluşan şarkıcı grubu
- Kostüm:** Rol gereği giyilen kıyafetlerin genel adı.
- Kulis:** Tiyatro sahnesinin arkasında bulunan kısım, sahne arkası.
- Kurgu:** Belirli şeylerin veya parçaların bir araya getirilmesi.

Tiyatroda Kullanılan Terimler

- Meddah: Taklitler yaparak hikâyeler anlatan kişi.
- Melodram: Gerilimi yüksek, hüznü, korkunç ve duygusal oyun.
- Mimik: Oyuncuların kaş, göz, ağız, yüz hareketleri.
- Mizansen: Bir tiyatro eserinin sahneye konması.
- Monolog: Oyundaki bir kişinin kendi kendine yaptığı konuşma.
- Muhavere: Konuşma, kahramanların oyundaki konuşmaları.
- Opera: Müzik eşliğinde söylenen şarkılı oyunlar.
- Operet: Eğlenceli konular üzerine yazılmış yapıt.
- Orta oyunu: Halk arasında sahne, dekor, perde vb. kullanmadan oynanan oyun.
- Pantomim: Jest ve mimiklerle oynanan sözsüz oyun.
- Perde: Oyunun bölümlerinden her biri.
- Piyes: Okunmaktan ziyade genellikle sahnelenmek üzere yazılmış, karakterler arasındaki diyaloglardan ve tasvirlerden oluşan tiyatro eseri.
- Reji: Oyunun yönetilmesinden sorumlu kişi veya kişiler.
- Rejisör: Oyundaki rolleri dağıtan, oyunu düzenleyen kişi veya yönetmen.
- Replik: Oyuncuların birbirine söylediği sözlerden her biri.
- Revü: Oyundan önce gösterilen müzikli ve danslı oyun.
- Rol: Oyuncuların metinlerdeki karakterleri sahnede canlandırması.
- Sahne: Oyunların oynandığı yer.
- Senaryo: Oynanacak oyunun metni, kurgusu.
- Skeç: Karakter sayısı az, yalın, mizahi içeriğe sahip kısa oyun.
- Suflör: Oyunlarda, gerek duyulursa oyunculara sözleri fısıldayan yardımcı kişi.
- Temaşa: Tiyatro, oyun, temsil, piyes vb.
- Temsil: Oyunu sahnede oynamak.
- Tirat: Oyuncuların sahnede birbirine söylediği uzun sözler, oyuncunun uzun ve kesintisiz konuşması.
- Tragedya: Duyguları yaşatmak ve hissettirmek için acıma ve korku duyguları üzerine yazılmış tiyatro eseri, trajedi.
- Tuluat: Yazılı metne dayanmayan, kurgulanmamış tiyatro eseri, bir nevi doğaçlama.
- Vodvil: Hareketli ve eğlenceli konulara dayanan hafif güldürü.

GİRİŐİMÇİLİK

Girişimcilik nedir?

Girişimcilik, girişimci veya "risk ve inisiyatif yoluyla kar elde etmeye çalışan bir ticari giriŐimin sahibi veya yöneticisi" olma eylemidir. GiriŐimciler yönetici olarak hareket eder ve bir giriŐimin baŐlatılmasını ve büyümesini denetler.

Girişimcilik ne iş yapar?

Girişimci, ticaret, sanayi gibi alanlarda sermaye koyarak bir iŐi yapmaya giriŐen, kr amacıyla riski üzerine alan kiŐidir. Girişimci mal ve hizmet üretebilmek için bütün üretim ögelerini en iyi koŐullarda bir araya getirir.

Girişimci; iş zekası, tecrübe ve yenilikçi fikirlerin yanı sıra güçlü, zgven, cesaret, ve azim gibi karakteristik özelliklere sahip olmalıdır. Meydana gelebilecek çeşitli olumsuzlukları göze alarak ekibine liderlik yapabileceğine inanan, kendine ve giriŐimine güvenen kişiler kolaylıkla girişimci olabilirler

Kaç tür girişimcilik vardır?

Girişimcilik türlerine dair çeşitli sınıflandırmalar söz konusudur. Fakat genel olarak 7 tür girişimcilikten bahsedilebilir. Bunlar; yaratıcı girişimcilik, ticari girişimcilik, iç ve dış girişimcilik, kamu girişimciliği, kadın girişimciliği, sosyal girişimcilik ve internet girişimciliğidir.

Kimler Girişimci Olabilir?

- **Yaratıcı olmak.**
- **Üretken olmak.**
- **Risk alma becerisine sahip olmak.**
- **Hatalardan ders çıkarma kabiliyetine sahip olmak.**
- **Cesur olmak.**
- **Etkili iletişim kurmak.**
- **Takım çalışmasına yatkın olmak.**
- **Liderlik becerisine sahip olmak**

Yönetim ve Liderlik Becerisi

- **Planlama Yeteneğine Sahip Olma.**
- **İyi Zaman Yönetimi Yapma.**
- **Yaratıcı Olma.**
- **Esnek Olabilme.**
- **İnatçı Olma, Tuttuğunu Koparma.**
- **Cesur Olma.**
- **İkna Kabiliyetine Sahip Olma.**
- **Disiplinli olma**

Girişimcilik kriterleri nelerdir?

Girişimcilik, yeni bir fikir üretmek, kar getiren bir ürünü sunmak için bir işletme kurmak ve geliştirmektir. Girişimcilikte bulunması gereken dört önemli unsur vardır. Bunlar; emek, doğal kaynaklar, sermaye ve müteşebbis yani girişimcidir.

İlginç girişimcilik hikayeleri örneklerinde dikkat çekici bir yere sahip olan Sophia Amoruso, erken yaşta aldığı hiperaktivite bozukluğu ve dikkat eksikliği (ADHD) tanısıyla okulu bırakmıştır. Ailesinin boşanmasının ardından çeşitli işlerde çalışan Sophia, ABD'nin Sacramento eyaletine yerleşerek otostop yaparak ve yemek çalarak hayatta kalmaya çalıştı.

2006 yılında, aklına eseni yapmak üzere kolları sıvayan Sophia Amoruso, eBay'de Nasty Gal Vintage adıyla bir dükkan açmış ve ikinci el vintage kıyafetler satmaya başlamıştır. 2008 yılında 223.000 dolar gelir elde eden Sophia, bu geliri 2011 yılında 23 milyon dolara çıkarmayı başarmıştır. Bu ilginç girişimcilik hikayesi Sophia'nın hayatını değiştirmiş ve benzer durumdaki onlarca kadına ilham vermiştir.

Girişimcilik alanındaki başarısının yanı sıra kendi hayatını anlattığı bir kitap yazmıştır. Kitap Netflix tarafından satın alınıp dizi uyarlaması yapılıncaya Sophia, Natsy Gal'in CEO'su olarak çalışmaya başlamıştır. Daha sonra bu şirketi 20 bin dolara karşılığında Boohoo'ya satan Sophia Amoruso, 2017 yılında kadınlara yönelik yaşam tarzı sitesi olan Girlboss Media'yı kurmuştur.

On bir ayın SULTANI

Feyiz ve bereketlerle, af ve mağfiretlerle dolu olan sosyal yardımlaşma ve dayanışmanın toplum hayatında yoğunluk kazandığı, ibadet hayatımızın zenginleştiği Ramazan ayı, Peygamber Efendimiz'in (s.a.v.) ifadesi ile "Evveli rahmet, ortası mağfiret, sonu cehennemden kurtuluş" olan bir aydır.

Ramazan ayı, kalplerin dirildiği, gönüllerin aydınlanıp coştuğu, nefislerin kırıldığı, insani vasıfların tekrar hatırlandığı manevi yaşamı dolu olan bir aydır.

Pek çok maneviyatı olan Ramazan ayının özelliklerini ve güzelliklerini şöyle sıralayabiliriz:

1-İnsanlığı, içine düştüğü vahşet karanlıklarından çıkarıp aydınlığa kavuşturan Kerim kitabımız Kur'an bu ayda indirilmiştir.

2-Allah'ın âlemlere rahmet olarak gönderdiği, yaratılmışların en şerefli, Allah'ın en sevgili kulu, insanlığın yüksek ve en mükemmel ahlak örneği, peygamberlerin sonuncusu olan Hz. Muhammed'e (s.a.v.) peygamberlik görevi bu mübarek ayda verilmiştir.

3- İdrak edilmesi halinde bin yıl nafîle ibadetten hayırlı olan kadir gecesi yine bu mübarek ayda yer almaktadır:

“Kadir gecesi bin aydan daha hayırlıdır.” (Kadir suresi 97/2)

4-İslam'ın beş erkânından biri olan ve müminleri kötülüklerden arındırıp manevi anlamda temizleyen oruç, bu ayda tutulmaktadır.

5-Ramazan ayında cennet kapıları açılır, cehennem kapıları kapanır ve şeytanlar zincire vurulur. Nitekim sevgili Peygamberimiz (s.a.v.) bunu şöyle bildirmektedir: “Ramazan ayı girince cennet kapıları açılır, cehennem kapıları kapanır ve şeytanlar zincirlere vurulur.”

Ramazan ayı, her yönüyle birlik beraberlik ve kardeşlik duygularının nazariyeden fiiliyata döküldüğü ve daha da güçlenerek pekiştiği bir aydır. Bu ayda farz namazlara ilaveten kılınan teravih namazlarında, dünyevi makam, mevki ve maddi farklılıklar cami dışında bırakılarak bütün insanlar aynı safta omuz omuza durmaktadırlar. Onlar arasında bulunan kin, husumet ve dargınlıkları izale eder. Aralarında sevgi ve saygı bağlarını güçlendirir.

Resul-i Ekrem Efendimiz'in (sav) şu veciz sözü, bu mübarek ayın ulviyetini ve kutsiyetini en güzel bir şekilde ifade itmektedir. “Ümmetim Ramazan'ın faziletini tam olarak bilselerdi, bütün senenin Ramazan olmasını temenni ederlerdi.”

Sudem Metin

ÇANAKKALE GEÇİLMEZ!

Çanakkale Savaşı veya Çanakkale Muharebeleri, I. Dünya Savaşı sırasında 1915-1916 yılları arasında Gelibolu Yarımadası'nda Osmanlı İmparatorluğu ile İtilaf Devletleri arasında yapılan deniz ve kara muharebeleridir. İtilaf Devletleri; Osmanlı İmparatorluğu'nun başkenti İstanbul'u alarak İstanbul ve Çanakkale boğazlarının kontrolünü ele geçirmek, Rusya ile güvenli bir erzak tedarik ve askeri ikmal yolu açmak, başkent İstanbul'u zapt etmek suretiyle Almanya'nın müttefiklerinden birini savaş dışı bırakarak İttifak Devletleri'ni zayıflatma amaçları ile ilk hedef olarak Çanakkale Boğazı'nı seçmişlerdir. Ancak saldırıları başarısız olmuş ve geri çekilmek zorunda kalmışlardır. Kara ve deniz savaşı sonucunda iki taraf da çok ağır kayıplar vermiştir.

Osmanlı İmparatorluğu, Almanya'nın Rusya'ya savaş ilan ettiği 1 Ağustos 1914'ün hemen ertesi günü, Almanya ile bir ittifak antlaşması imzalamıştır. Bu antlaşma, imparatorluğun kesin olarak Almanya'nın ana gücünü oluşturduğu İttifak Devletleri safında fiilen savaşa gireceği anlamına gelmektedir.

Enver Paşa, fiilen savaşa girmeyi, seferberliğin tamamlanmamış olması ve Çanakkale Boğazı savunmasının tamamlanmaması gibi gerekçelerle ertelemeye çalışmıştır. Ancak Almanya, bir an önce savaşa fiilen girilmesi için baskılarını sürdürmüştür. Bu baskılar, Akdeniz'de Britanya donanması önünden çekilen Goeben ve Breslau savaş gemilerinin İstanbul'a gelmesiyle bir oldubittiye getirilmişti.

Daha sonra Osmanlı Donanması'na bağlı bir grup gemiyle Karadeniz'e açılan bu gemiler 27 Ekim 1914 tarihinde Rus limanlarını bombalayınca Rusya, Osmanlı İmparatorluğu'na savaş ilan etmiştir. Birleşik Krallık Savaş Konseyi sekreteri Albay Hankey Winston Churchill'in de desteğiyle, 1914 yılı Eylül ayında Çanakkale Boğazı'nın donanmayla geçilerek İstanbul'un işgalini öngören bir planı savaş konseyine sunmuştur. Plan, çeşitli evrelerden geçerek uygulamaya kondu ve Birleşik Krallık ve Fransa gemilerinden oluşan bir donanmanın Boğaz'a geniş çaplı saldırıları 1915 Şubat ayında başlatıldı. Özellikle 19 Şubat 1915 ve 25 Şubat 1915 bombardımanları sonucu Müstahkem Mevki Komutanı Cevat Çobanlı giriş tabyalarının geri hatta çekilmesi emrini uygulatmıştır. En güçlü saldırı ise 18 Mart 1915 günü uygulamaya konuldu. Ancak Birleşik Donanma ağır kayıplara uğradı ve deniz harekâtından vazgeçmek zorunda kalındı.

Deniz harekâtıyla İstanbul'a ulaşamayacağı anlaşılınca bir kara harekâtıyla Çanakkale Boğazı'ndaki Osmanlı sahil topçu bataryalarını ele geçirmek planı gündeme getirilmiştir. Bu plan çerçevesinde hazırlanan Britanya ve Fransa kuvvetleri 25 Nisan 1915 şafağında Gelibolu Yarımadası'nın güneyinde beş noktada karaya çıkarılmıştır.

Britanya ve Fransa çıkarma kuvvetleri her ne kadar Seddülbahir ve Arıburnu sahillerinde köprübaşları oluşturmayı başardılarsa da Osmanlı kuvvetlerinin inatçı savunmaları ve zaman zaman giriştikleri karşı taarruzlar sonucunda Gelibolu Yarımadası'nı işgalde başarılı olamadılar. Bunun üzerine sahildeki kuvvetler takviye edilmek için Arıburnu'nun kuzeyinde Suvla Koyu'na 6 Ağustos 1915 tarihinde yeni kuvvetlerle bir üçüncü çıkarma yapılmıştır

Ancak 9 Ağustos'ta Kurmay Albay Mustafa Kemal'in Birinci Anafartalar Muharebesi olarak bilinen karşı taarruzunda İngiliz Komutanlığı ihtiyat tümenini ateş hattına sürerek sahilde tutunmayı ancak başarabilmiştir. Mustafa Kemal ertesi gün Kocaçimentepe-Conk Bayırı hattında yeni bir karşı taarruz gerçekleştirmişti, bu hattaki Anzak birliklerini de geri atmıştır. Britanya ve Anzak kuvvetlerinin İkinci Anafartalar Muharebesi olarak bilinen genel taarruzları ise Osmanlı savunmasını aşamamıştır. Tüm bu gelişmelerin sonrasında İngiliz, Anzak ve Fransız kuvvetleri Gelibolu Yarımadasını 1915 yılı Aralık ayı içinde tahliye etmiştir.

**Kanla yazılan destan: Çanakkale Zaferi
Bugün, "Vurulup tertemiz alnından uzanmış yatıyor; Bir hilâl uğruna, yâ Rab, ne güneşler batıyor!" dizelerinin yankılandığı şehrin 107. yıl dönümü. Vatanı uğruna canından vazgeçen şehitlerin unutulmayacakları günü Çanakkale dev bir eserle karşılarken peki, 18 Mart Çanakkale Zaferi'nin önemi nedir?**

18 MART ÇANAKKALE ZAFERİ'NİN ANLAMI VE ÖNEMİ

Kahraman Türk ordusunun Çanakkale Cephesi'nde verdiği mücadele yalnızca Türk tarihinin değil bütün dünya tarihinin akışını etkileyecek derecedeydi. Bu cephede alınan galibiyet dünya ülkelerinin güç dengelerini değiştirmiş ve yüce Türk milletinin belirleyici ve yönlendirici gücünü bir kere daha gözler önüne sermiştir.

Çanakkale Cephesi'nin Anadolu halkına verdiği azim, umut ve kararlılık Kurtuluş Savaşı'nın meşalesini de ateşlemiştir. Çanakkale, Türk ulusunun bağımsızlık ve hürriyet söz konusu olduğunda ne denli kararlı ve kahraman olduğunu sonsuza dek anımsatacak bir "anıtceph" dir. Çünkü Türk ordusu üstün muharebe taktiklerini, silah gücü bakımından çok üstün bir güce karşı ustalıklı kullanmıştır. Bununla beraber dünya harp tarihi, Çanakkale'de Türk askerinin insancılığını savaş alanlarında bile yitirmediğine, düşmanına dahi merhamet gösterebildiğine şahit olmuştur.

Her siperde ayrı bir destan başlatan askerlerimiz, düşmana karşı verdiği mukaddes mücadeleyi zaferle sonuçlandırduğunda, dünya tarihinin zirve sayfalarına da "Çanakkale Geçilemez!" ilkesini bir daha silinmemek üzere yazdırmıştır.

SERENAY KORKMAZ

Lina

Sığınmaların münzevi yarasisın
Kurşun yuvası dağlara çocuk
gülüşlerin kaldı
Savunmasızca işgal edilen
masum ülken ateşler ayazında

Bedeninde küffarın erittiği mührün sıcaklığı
canımda kanımda gözlerim kaf'tan öte
karanlıkta

Küllerin heyelanlarında bu yangın yeri volkan
değil
Tıslayan vandallar ayartırken merhametsizliğe
insanı
Rükûa varıyor bir neslin insanı nurlu ilahidir
hakikatin son sözü
Göğün kucağında kehkeşan cümbüşü dualar bu
yüzden Filistin'de gökyüzü

Çağ hicabını yitirdi lina
Yaşamak yakılmış resminden yansıyor
Korsan ordular
Nebbaşlar
Duvarlara sıçramış kandan
Hâlâ ölüm devşiriyorlar

Katliam zulaları
Matem figanları
Gazze'de şarapnel çığırtkanları
uıUmuda üç beş dakika daha kala
Ölüm yine tökezlemedi lina

Hasretin tarihi bilmektir
Matemimsin
bıBende ölebilirim
Tel tel ağarıyor ömrümün zamanı
Sensiz ve çıplak belki bu son vakittir
Beyaz bir düş gibi gözlerimdesin lina

Heybet Akdoğan

OSMANLI'DA RAMAZAN

Kıymetli okurlar, yazıyı okumaya geçmeden önce Ramazan ayı için özellikle dua etmekte fayda vardır. Bu ay hepimiz için tam manasıyla arınma ayı olsun. Değişimin, dönüşümün ayı. Rabbim bizlere kalbimizi temizleyeceğimiz, ibadetlerimizi kuran ve sünneti seniyye göre uygun olarak yaşamayı nasip eylesin. Gafleti, öfkeyi, riyakarlığı, dedikoduyu; hayatımızdan çıkartarak yerine; sevgiyi, saygı, iyiliği, anlayışı, yardımlaşmayı, dinlemeyi yer edinerek diğer ayları mübarek olarak geçirmek nasip olsun. Rabbim Ramazan ayımızı şimdiden kabul eylesin.

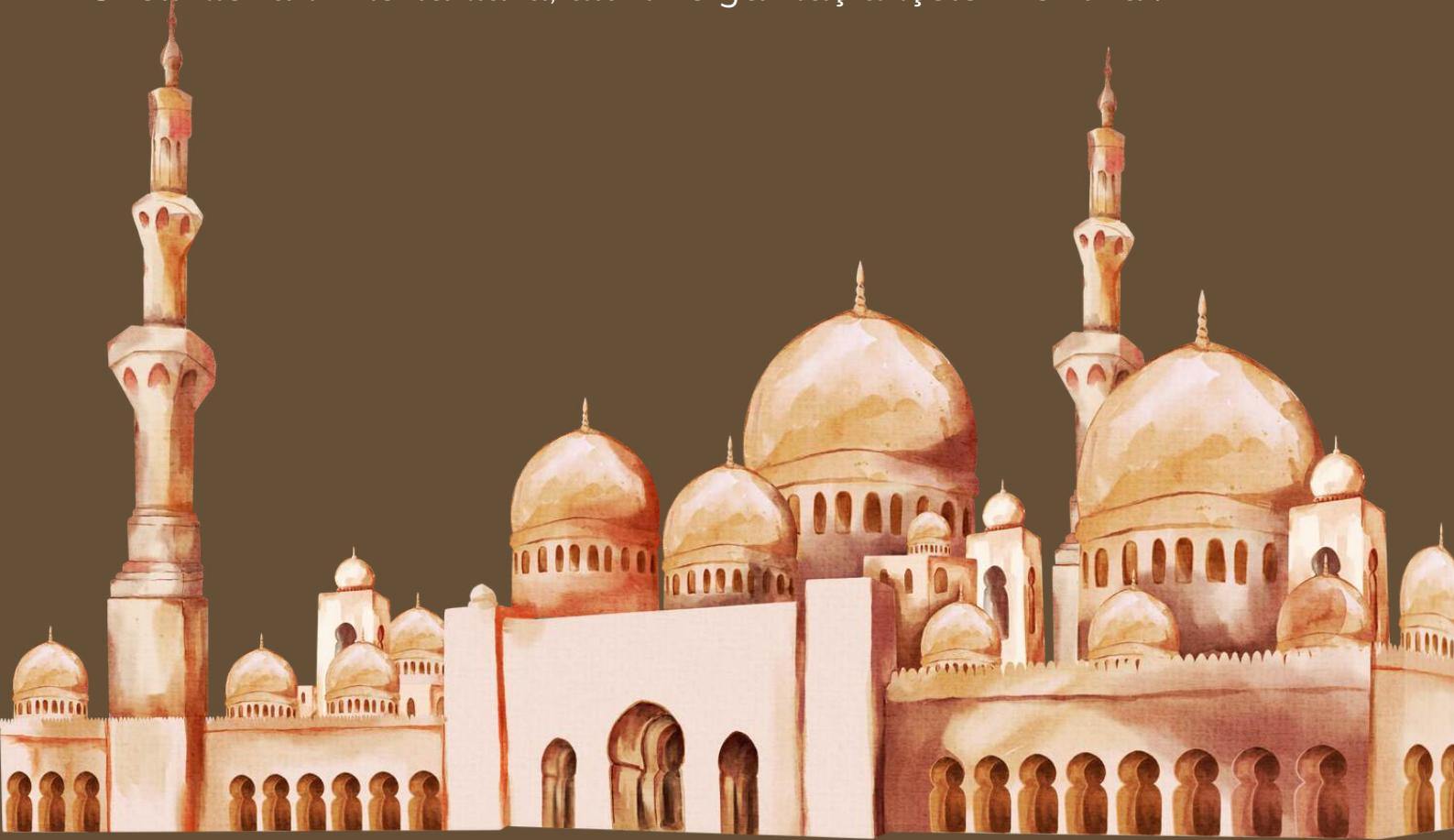
On bir ayın sultanı; gönüllerin ve ruhların ilacı sayılan bir aydır. Müslümanlar için arınma, yenilenme ayıdır. Yeniden varolmanın habercisidir. Osmanlı Devleti Ramazan ayını ayrı bir titizlikle karşılardı. İlk olarak Minarelerde Kandil yakarak halkın aşına olması sağlanırdı. Kandil yakma, İslamiyet'in ilk yıllarından itibaren varlığını sürdürse de, minarelerde kandil yakılması yalnızca Osmanlı'ya ait bir gelenektir. Ayet, hadis veya gül, Ay gibi motifleriyle şehri aydınlatan mahyalar, 16. yüzyıldan itibaren verdiği güzel mesajlarla insanları iyiliğe, Ramazan coşkusuna teşvik etmeye devam etmektedir.

Sokaklarda Ramazan sevincini duyuran hilali müjdeleyenlere 150'şer kuruş verilirdi. Bunun yanı sıra Müslümanların sevincini Gayrimüslimlerde paylaşırdı/ değer verir saygı duyarlardı. Bugün dünyanın birçok yerlerinde bunu görmekteyiz. Özellikle Kudüs'te ayrı bir coşku olmaktadır. Sokaklardan evlere taşınan Ramazan süslemeleri, sokaklarda satılan yemekler ve tatlılar vesaire.

OSMANLI'DA RAMAZAN

Osmanlı Devleti Ramazan ayının önemini vurgulamak için halkı bilgilendirme adına tembihnameler yayınlardı. Ramazan ayını dolu dolu geçirmek için özellikle zaruri durum mevzubahis olmadığı durumda halkı camiye, beş vakit huzura davet ederek bu konuda özen gösterilmesini rica ederlerdi. Akabinde zenginler, hiç tanımadıkları mıntikalardaki bakkal, manav vb. dükkanlarına giderek, onlardan Zimem defterini yani veresiye defterini çıkarmalarını isterlerdi. Baştan, sondan ve ortadan rastgele sayfaları seçerek, “Silin borçlarını. Allah kabul etsin” der, çeker giderlerdi. Borcu ödenen, borcunu ödeyenin kim olduğunu; borcu sildiren, kimi borçtan kurtardığını bilmezdi. Tevazuyla, kimseye belli etmeden, hiçbir yerde söylemeden orada kalır şekilde ayrılırlardı. Akşamleyin iftarda ise; kapıyı kim çalmışsa kesinlikle geri çevrilmezdi. Büyük konaklarda hem zenginler için hem de ihtiyaç sahipleri için sofralar kurulurdu. İftarın ardından ev sahibi, yemeğe gelen misafirlerine diş kirası ismi altında hediyeler sunardı. Özellikle fakir konuklara, altın ve gümüş akçeler verilirdi.

OSMANLI'DA RAMAZAN

Osmanlı'da Ramazan ayında yiyecek ve eşya fiyatlarının zamlanmamasını devlet kontrol ediyordu. Özellikle gıda maddelerinin Ramazan ayı boyunca daha ucuza satılması sağlanıyor. Böylelikle ihtiyaç sahipleri içinde maddi olarak zorlanmadan güzel bir Ramazan ayı geçirmiş olurlardı.

Osmanlı'da Ramazan ayında halk, eşine, dostuna iftar vermeyi büyük bir ibadet kabul eder, misafir ağırlamak için çırpınılırdı. Ramazan boyunca iftar vakitlerinde kapılar açık tutulurdu. Böylece yolda kalan ve ihtiyacı olan herkes istediği eve girer iftar sofrasına dahil olurdu. Bunun için tanıdık olmaya gerek yoktu ve iftar için gelenin kim olduğu da asla sorulmazdı. Osmanlı'da Ramazan sofraları iki aşamalı kurulurdu: Birinci aşama 'İftariye' ikincisi de yemekleri yedikten sonra ikinci fasıl. İftariye, açlığın verdiği hızla yemeklerin üstüne atılmayı önlemek üzere tertiplenmiş çerez sofrasıdır.

Eğer ki yaz tatilleri üç aylara denk gelir ise; Cerre çıkmak Ramazan geleneklerinden birisi sayılırdı. Osmanlı Devleti'nde medreselerde yaz tatilleri "Üç Aylar"da verilirdi. Bu tatillerde seçilmiş medrese talebeleri hem kendi bilgilerini pekiştirmek, hem de dini konuları halkı aydınlatmak için farklı bölgelere gönderilirlerdi. Bu gönderme olayına "cerre çıkmak" denirdi.

Medrese öğrencileri için cerre çıkması, bugünkü üniversitelerin staj eğitimleri gibi de diyebiliriz.

Dilanur Kocaoğlu Altuntaş

21 Mart 57

Uluslararası

IRK

Ayrımı
ile Mücadele

21 Mart tarihi aslında dünyamız ve insanlık için önemli bir tarihtir: Uluslararası Irk Ayrımı İle Mücadele Günü 1960'da Güney Afrika'da protesto yapan insanlara polis tarafından ateş açılması sonucu 69 kişinin ölümüne neden olan vaka, bu günü bize armağan etmiştir. Tam altı yıl sonra Birleşmiş Milletler tarafından Irk Ayrımcılığının ortadan kaldırılması üzerine bu özel gün ilan edilmiştir. Günler özelleştirilir, birileri kurallar koyar, kaldırır... Ama gerçek şu ki; bizim koskocaman bir dünyamız var. Bu dünyada renklerden dolayı kan akıtılmamalı, beyazla siyahın da sadece bir renkten ibaret olduğu kabul edilmelidir!

Ayşenur Elibol

BAHARIN

Baharın Bayramı yani Nevruz olarak tanıdığımız bu bayram, yeni gün veya yeni yılın ilk günü anlamlarına gelmektedir. Nev yeni, ruz ise yeni demektir. Gece ve gündüzün eşit olduğu 21 Mart gününe denk gelmektedir.

Bazı toplumlarda ise yılbaşı başlangıcı olarak kabul edilmesiyle birlikte 22 veya 23'ünde de kutlanabilmektedir.

Bütün bayramlarda olduğu gibi Nevruz'unda bir temizliği vardır. Nevruz gelmeden sokaklarda ve evlerde genel temizlik yapılır, kıyafette de aynı özen gösterilir.

Nevruz, baharın geldiğini, bizlere coşkulu bir bayram olarak kutlandığını gözler önüne sermektedir. Aynı zamanda 21 Mart Türklerin demirden dağları eritip Ergenekondan çıkışını temsil eder. Orta Asya'nın da kültüründe olan bu bayramda renkli kıyafetler giyilir, uçurtmalar uçurulur, çeşitli renklerde yumurtalar tokuşturulur ve insanlar bir ateşin etrafında toplanıp üstünden atlamaya çalışırlar.

Nevruz Bayramı, câhilî bir bayramdır. Persler (Fârisler), İslâm'dan önce bu bayramı kutladıkları gibi, Hristiyanlar da bu bayramı kutluyorlardı. Perslere ve Hristiyanlara benzemek söz konusu olduğundan kutlanamak bizim lehimize değildir. Nitekim Enes b. Mâlik'ten -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir.

BAYRAMI

Ayşe Nur Eski

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- (hicretten sonra Mekke'den) Medine'ye geldiklerinde, Medinelilerin (Nevruz günü ile Mehricân günü diye) eğlendikleri iki günleri vardı.

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-:

- Bu günler nedir? diye sordu.

Medineliler:

- Biz (İslâm'dan önce), câhiliyet devrinden beri bu günlerde eğleniriz, dediler.

Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurdu:

- Şüphesiz Allah size, o iki günün yerine daha hayırlı olan iki bayramı: Kurban Bayramı ile Ramazan Bayramı'nı vermiştir."

Bahardır diyerek baktığımız bu güne, diğer özel günlerde istifade ettiğimiz gibi Nevruz'da da haram olan şeyleri yapmaya kalkmak caiz olmayan yiyecek ve içecekler tüketmek doğru olmaz, kutlanacaksa da helal dairesini ve meşrutiyetini aşmamak lazımdır.

Bu gün de oruç tutanlar bile var. Nevruz da oruç tutmak mekruhtur, bu günü dini bir gün görmek oldukça yanlıştır.

60

RÖPORTAJ

ESİN GÖRGÜLÜ

1- Biraz kendinizden bahseder misiniz?

Merhaba ben Esin Görgülü 23 yaşındayım. OK'de Yönetim Bilişim Sistemleri 2.sınıf öğrencisiyim. 15 şubat 2022'de çıkardığım "NAMÜTENAHİ SATIRLAR" adlı şiir kitabım var. Birçok dijital ve basılı dergilerde eserlerim yayınlandı. Birçok derleme projelerine katıldım.

2-İlk şiir kitabınızı cikartirken ne hissetiniz?

Heyecan ve mutluluk. İlk kitap çıkartan biri olarak çok güzel duygular hissettirdi.

3-Yazı yazmaya olan ilginizi ve yeteneğinizi ne zaman keşfettiniz?

5.sınıfta Türkçe ğretmenimin Anneler Günü için şiir yazmamızı istemesi üzerime şiir yazmaya başladım. şiir yazmanın beni rahatlattığını fark edince sürekli olarak yazmak istedim.

4-Bir kitap kahramanı olsaydı bu kim olurdu?

Raskolnikov (Suç ve Ceza/Dostoyevski). Raskolnikov sadece ben değilim hepimiz birer Raskolnikov gibiyiz. Yaptığımız yanlışlar sonucunda hepimiz pişman oluyoruz. Ya da başkası için kötü şeyler bizim için iyi sonuçlar doğurabiliyor.

5-Kitap yazsa kendini nasıl isimlendirir (örnek tanıdığım bir yazar 3 kitap babasıym der kendine)

Aslında 4 kitabım var. 1 tanesinin bitmesine az kaldı diğer üç kitabımda bazı bölümleri yazmıştım. Bitme aşamasında olan kitabım hariç diğerleri polisiye , psikolojik gerilim türünde ama kendimi belli bir kalıba sokmayı istemem. Bir iki korku kitabı yazan birinin kendini korku yazarı sanması gibi saçma bir durum olurdu.

6-Bir davanız yahut dert edindiğiniz bir mesele var mıdır?

Adalet... Ama adaletin olmadığı bir ülkede yaşayıp kendi haklarını ve başkasının hakkını savunmak zor oluyor.

7- Kendinizde en çok sevdiğiniz ve sevmediğiniz özellik nedir?

Sevdiğim:Ne olursa olsun kolay kolay vazgeçmeyen kararlı ve net biriyim. Herkesle anlaşırım ama herkesle aynı samimiyet kurmam...
Sevmediğim:Önyargılıyım ve yapılan hiç bir şeyi çok kolay unutan bir insan değilimdir...

8- Hobileriniz nelerdir?

Kitap okumak,kitap yazmak,şiir yazmak, film izlemek,yeni şeyler araştırıp öğrenmek,arkadaşlarımla ailemle zaman geçirmek.

9- Küçükken olmak istediğiniz kişiyi oldunuz mu?

Hayır olamadım. Çünkü hayalim hep Savcı olmaktı. Şu an ise bambaşka bir bölümdeyim. Ama yine de mutluyum. İyi ki de bu bölümdeyim diyorum.

10- Hiç keşkeniz oldu mu?

Evet keşkesiz insan olmaz bence. Yaptıklarımız, yapmadıklarımız veya söylediklerimiz ,söylemediklerimiz için hep keşke deriz .

11-Ne zamandır dergidesiniz?Dergideki vasfınız ve içerik ürettiğiniz alanlar nelerdir?

25 Ekim 2022'den beri Biz Dergi ekibindeyim.Dergide Edebiyat Magazi ve TeknoBiz bölümleriyle ilgileniyorum. Edebiyat Magazini'nde ünlü yazar ve şairlerin hayatları ile ilgili bilinmeyenler dikkat çekici kısımları araştırıp yazıyorum. TeknoBiz'de ise teknoloji ve bilim çevresinde gelişen yenilikler uygulamaları yazıyorum.

12- Biz Dergi sizin için ne ifade ediyor?Biz Dergi hayatınızda ne gibi değişimlere sebep oldu?

İyi ki bu derginin içindeyim. Çok güzel insanlar. Kalem güçlü insanlarla tanıştım. İyi ki Biz Dergi'deyim. Daha fazla sevdiğim şeyleri araştırmamı sağladı. Hem bilgilenip hemde başka insanların bu bilgileri okumasını sağladım. Yeni şeyler öğrenmek ve bunları insanlara aktarmak benim için çok güzel bir deneyim oldu.

13- Edebiyat sizin için ne ifade ediyor? Edebiyatsız bir hayat olur mu?

Edebiyat bir hayat felsefesidir. Edebiyatsız hayat suyun olmadığı bir dünya düşünmek gibi olurdu. O yüzden her daim bir nefes gibi hayatımızın bir parçası olacaktır.

Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş asker!
Gökten eccâd inerek öpse o pâk alnı değer.
Ne büyüksün ki kanın kurtarıyor Tevhîd'i...
Bedr'in arslanları ancak, bu kadar şanlı idi

Mehmet Akif Ersoy